

สรุป, อภิปรายผลและเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบ **Ex Post Facto Research** ที่ศึกษาเปรียบเทียบเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของตัวแปร 3 ตัว คือ การเปิดรับสื่อมวลชน, "ความทันสมัย" และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ซึ่งมีการเปิดรับสื่อมวลชนเป็นตัวแปรอิสระ, "ความทันสมัย" เป็นทั้งตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเป็นตัวแปรตาม โดยมุ่งศึกษาเฉพาะนักศึกษาระดับปริญญาตรี ปีที่ 2 หลักสูตร 2 ปี (2524-2525) วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม พิษณุโลก ซึ่งมีประชากร 163 คน 6 สาขาวิชาเอก กลุ่มตัวอย่างที่ทำการศึกษาค้นคว้ามาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น (**Stratified random sampling**) ตามขนาด ซึ่งคำนวณจากสูตร คือ 150 คน เป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีภาษาไทย 35 คน, วิชาเอกภาษาอังกฤษ 25 คน วิชาเอกบรรณารักษศาสตร์ 20 คน, วิชาเอกสังคมศึกษา 28 คน, วิชาเอกคณิตศาสตร์ 22 คน และวิชาเอกวิทยาศาสตร์ทั่วไป 20 คน รวมแล้วเป็นนักศึกษารวม 106 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสอบถามแบบปลายเปิดและปลายปิดวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาคำย่อยละ และเชิงวิเคราะห์ในการหาความสัมพันธ์ด้วยค่าสหสัมพันธ์แบบพาร์เชียล (**Partial Correlation Coefficient**) เปรียบเทียบความแตกต่างของระดับการเปิดรับสื่อมวลชนและ "ความทันสมัย" ระหว่างกลุ่มนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกันด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวน (**Analysis of variance**) ซึ่งใช้คอมพิวเตอร์ตามโปรแกรมสำเร็จรูป **SPSS** ในการคำนวณโดยมีวัตถุประสงค์ในการวิจัยดังนี้ คือ

1. เพื่อทราบพฤติกรรมของการเปิดรับสื่อมวลชนและ "ความทันสมัย" ของนักศึกษา
2. เพื่อทราบความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อมวลชน " ความทันสมัย" และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา
3. เพื่อเปรียบเทียบลักษณะการเปิดรับสื่อมวลชนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์

ทางการ เรียนต่างกัน

4. เพื่อเปรียบเทียบ "ความทันสมัย" ของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน

ไค้ผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้คือ

ก. พฤติกรรมกรรมการ เปิดรับสื่อมวลชน

1. พฤติกรรมกรรมการ เปิดรับสื่อมวลชนจำแนกตามลักษณะของนักศึกษา

ไค้แก่ วิชาเอก, เพศ, อายุ, อาชีพของนิคมารคาและการศึกษาของนิคมารคา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับปานกลาง ไค้แก่ มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์, นิตยสาร, วิทยุ, โทรทัศน์ สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง และเปิดรับภาพยนตร์ เดือนละ 3-4 ครั้ง ซึ่งนักศึกษาที่มีการเปิดรับในระดับ ปานกลาง คือ

1. วิชาเอก - บรรณารักษศาสตร์ และสังคมศึกษาตามลำดับ
2. เพศ - ชายมากกว่าหญิง
3. อายุ - 30 ปีขึ้นไป รองลงมาเป็นช่วงอายุ 20-24 ปี
4. อาชีพของนิคมารคา - พนักงานรัฐวิสาหกิจ รองลงมา

คือรับราชการ

5. การศึกษาของนิคมารคา - สูงกว่าปริญญาตรี รองลงมาคือที่สูงกว่า ม.ศ. 5 - อนุปริญญาหรือเทียบเท่า

2. พฤติกรรมกรรมการ เปิดรับสื่อมวลชนของนักศึกษาจำแนกตามประเภทของ

สื่อ พบว่า

ก. หนังสือพิมพ์ นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการอ่านหนังสือพิมพ์

ดังนี้ คือ

1. ความถี่ความบ่อยในการอ่าน - สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง
2. เวลาในการอ่าน - 15-30 นาที โดยเฉลี่ย

ต่อครั้ง

- ล่ากั้ม
- และสยามรัฐ คามล่ากั้ม
- ชาวเกษตรกรรม
- ปัญหาหัวใจคามล่ากั้ม
- และเพื่อความรู้คามล่ากั้ม
- (50%)
3. สถานที่อ่านประจำ - บ้านและห้องสมุดคาม
 4. หนังสือพิมพ์ที่อ่านประจำ - ไทยรัฐ, เกลนิวส์
 5. เนื้อหาที่มึนักศึกษาอ่านมากที่สุด - ชาวเศรษฐกิจ และ
 6. เนื้อหาที่มึนักศึกษาอ่านน้อยที่สุด - ชาวสังคมชุมชน
 7. เนื้อหาที่มึนักศึกษาอ่านเป็นประจำ - กาลังภายใน และ
 8. เหตุผลในการอ่าน - เพื่อรับทราบข่าวสาร
 9. ความเชื่อถึข่าวสาร - เชื่อครั้งไม่เชื่อครั้ง

คือ

ข. นิตยสาร นักศึกษาส่วนใหญ่มึพฤติกรรมการอ่านนิตยสาร ดังนี้

ต่อครั้ง

1. ความถึความบอยในการอ่าน - สัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง
2. เวลาในการอ่าน - 15-30 นาทีโดยเฉลี่ย

ล่ากั้ม

3. สถานที่อ่านประจำ - บ้านและห้องสมุดคาม

4. เนื้อหาที่มึนักศึกษาอ่านมากที่สุด - รายการสอนภาษา

5. เนื้อหาที่มึนักศึกษาอ่านน้อยที่สุด - แฟชั่น

6. เนื้อหาที่มึนักศึกษาอ่านเป็นประจำ - คอบปัญหาหัวใจ

ค. วิทยุ นักศึกษาส่วนใหญ่มึพฤติกรรมการรับฟังวิทยุ ดังนี้ คือ

1. ความถึความบอยในการฟัง - ทุกวัน

2. เวลาในการฟัง - มากกว่า 2 ชั่วโมง

โดยเฉลี่ยต่อครั้ง

3. ช่วงเวลาที่ชอบฟังมากที่สุด - 5:00 - 8:00 และ 17:00 - 20:00 ตามลำดับ

4. รายการที่มีนักศึกษาฟังมากที่สุด - วิทยุศึกษา, วิทยาลัย
ชาวบ้าน

5. รายการที่มีนักศึกษาฟังน้อยที่สุด - รายการ เพลงไทย
เกิมและเพลงสากล

6. รายการที่มีนักศึกษาฟังเป็นประจำ - รายการ เพลงไทย
สากล, ชาวในประเทศ และชาวต่างประเทศ ตามลำดับ

7. รายการที่นักศึกษาส่วนใหญ่ไม่ฟัง - ลิเก, ลำตัด หมอรา

8. เหตุผลในการฟัง - เพื่อความบันเทิง
สนุกเพลิดเพลิน และเพื่อรับทราบข่าวสารตามลำดับ

9. ความเชื่อต่อข่าวสาร - เชื่อเป็นส่วนมาก(75%)

ค. โทรทัศน์ นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดูโทรทัศน์ ดังนี้คือ

1. ความถี่ความบ่อยในการดู - ทุกวัน

2. เวลาในการดู - มากกว่า 2 ชั่วโมง โดย
เฉลี่ยต่อครั้ง

3. สถานที่ดูประจำ - บ้านตัวเองและบ้าน

เพื่อนตามลำดับ

4. รายการที่มีนักศึกษาดูมากที่สุด - เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม

5. รายการที่มีนักศึกษาดูน้อยที่สุด - การ์ตูน

6. รายการที่มีนักศึกษาดูเป็นประจำ - ชาวในประเทศ ชาว
ต่างประเทศและชาวกีฬา ตามลำดับ

7. เหตุผลในการดู - เพื่อความบันเทิง สนุก
เพลิดเพลิน และเพื่อรับทราบข่าวสารตามลำดับ

8. สถานที่โทรทัศน์ที่ดูประจำ - ช่อง 7

ดังนี้ คือ

ศาสตร์

จ. ภาพยนตร์ นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดูภาพยนตร์

1. ความถี่ความบ่อยในการดู - เกือบละ 1-2 ครั้ง
2. ประเภทที่มีนักศึกษาดูมากที่สุด - ภาพยนตร์เชิงประวัติ-
3. ประเภทที่มีนักศึกษาดูน้อยที่สุด - ภาพยนตร์การ์ตูน

ข. พฤติกรรม " ความทันสมัย "

นักศึกษส่วนใหญ่มี "ความทันสมัย" ในระดับปานกลาง ซึ่งนักศึกษาที่มี "ความทันสมัย" อยู่ในระดับนี้มากที่สุด ได้แก่

1. วิชาเอก - ภาษาอังกฤษ, สังคมศึกษาและวิทยาศาสตร์ทั่วไป อยู่ในระดับนี้ทั้งหมด คือร้อยละ 100
2. เพศ - หญิงมากกว่าชาย
3. อายุ - 25-29 ปี อยู่ในระดับนี้ทั้งหมด
4. อาชีพของบิดามารดา - พนักงานรัฐวิสาหกิจ, กรรมกรรับจ้าง
5. การศึกษาของบิดามารดา - ป.1 - ป.4 และ ป.5 - ป.7

ค. ผลการทดสอบสมมุติฐาน สรุปได้ว่า

1. การเปิดรับสื่อมวลชนกับ "ความทันสมัย" เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ = 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้
2. การเปิดรับสื่อมวลชนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์กับ "ความทันสมัย" ของนักศึกษา มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ = 0.05 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.1363 ซึ่งตรงตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

3. "ความทันสมัย" กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เมื่อขจัดความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชนของนักศึกษา ไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับความมีนัยสำคัญ = 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

4. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูงจะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ = 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

5. นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูงมี "ความทันสมัย" ไม่แตกต่างกับนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความมีนัยสำคัญ = 0.05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมุติฐานที่ตั้งไว้

ข้อสังเกตุที่พบในการวิจัย

จากผลการวิจัย มีข้อที่นำสังเกตุคือ พบว่านักศึกษาที่มี "ความทันสมัย" ถึงในระดับสูง ได้แก่ นักศึกษาวิชาเอกสังคมศึกษา ส่วนนักศึกษาที่มี "ความทันสมัย" ในระดับต่ำ ได้แก่ นักศึกษาวิชาเอกภาษาอังกฤษและภาษาไทย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยข้างแสดงไว้โดยละเอียดในบทที่ 4 และกล่าวโดยสรุปมาข้างต้นแล้วนั้น อาจน่าประเทินที่สำคัญ ๆ มาอภิปรายได้ดังนี้

ก. พฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน

การที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการเปิดรับหนังสือพิมพ์, นิตยสาร, วิทยุ โทรทัศน์ สัปดาห์ละ 3-4 ครั้ง และเปิดรับภาพยนตร์เกือบละ 3-4 ครั้ง กล่าวคือ นักศึกษาที่มีการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับปานกลางนี้ จะเป็นนักศึกษาวิชาเอกบรรณารักษศาสตร์มากที่สุด เป็นเพศชายมากหญิง และอยู่ในช่วงอายุ 20-30 ปี โดยมีอาชีพของบิดามารดาเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจมากที่สุด รอง

ลงมาคือรับราชการ และการศึกษาของบิกามารกาสูงกว่าปริญญาตรี รองลงมาคือที่สูงกว่า ม.ศ. 5- อนุปริญญาหรือเทียบเท่า โดยมีความแตกต่างกันต่าง ๆ กัน และมีพฤติกรรมต่าง ๆ กันนั้น อาจเป็นเพราะมีปัจจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นตัวแปรต้น (Antecedents) ของการเปิดรับสื่อมวลชนต่างกันคือ การรู้หนังสือ (Literacy) การศึกษา (Education), สถานภาพทางสังคม (Social Status), อายุ (Age) และการติดต่อกับสังคมภายนอก (Cosmopolitaness) ตามทฤษฎีของ Rogers ที่แสดงไว้ในแบบจำลองของการทำให้ทันสมัย* ซึ่งสื่อมวลชนเป็นตัวแปรกลาง (Interviening Variable)

ข. พฤติกรรม "ความทันสมัย"

การที่นักศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรม "ความทันสมัย" โดยส่วนรวมในระดับปานกลางนั้น อาจเป็นเพราะนักศึกษากลุ่มนี้ มีพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนในระดับปานกลาง ดังที่พบในผลการวิจัย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Rogers ที่แสดงไว้ในแบบจำลองของกระบวนการของการทำให้ทันสมัย (หน้า 19-20) เช่นกัน กล่าวคือ การเปิดรับสื่อมวลชนจะเป็นตัวแปรกลาง ที่ส่งผลต่อลักษณะของความสามารถในการเข้าใจบทบาทของผู้อื่น (Empathy), ความไวในการยอมรับนวัตกรรมทางการเกษตรกรรมและคหกรรม (Agricultural and Home Innovativeness), ความรู้ทางการเมือง (Political Knowledge), ความมุ่งหวังหรือความทะเยอทะยานด้านการศึกษาและอาชีพ (Educational and Occupational Aspiration) ซึ่งเป็นลักษณะต่าง ๆ ในคุณลักษณะของ "ความทันสมัย"

ค. การทดสอบสมมติฐาน

จากการทดสอบสมมติฐานซึ่งพบว่า การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา เมื่อพิจารณความสัมพันธ์กับ "ความทันสมัย" และนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์สูง จะมีการเปิดรับสื่อมวลชนสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำนั้น อาจเป็นเพราะการเปิดรับสื่อมวลชน

* ดูจากบทที่ 2 หน้า 19-20

เป็นตัวแปรต้นของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษา และเนื่องจากผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาเป็นผลจากการวัดระดับการศึกษาอย่างหนึ่ง ดังนั้นจึงสอดคล้องกับทฤษฎีของ Rogers (หน้า 19-20) และทฤษฎีของ Lerner (หน้า 20) แต่จากการทดสอบสมมติฐานที่ได้ผลการวิจัยไม่ตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งพอจะมองเห็นได้ว่า สำหรับประชากรกลุ่มนี้แล้ว ลักษณะของ "ความทันสมัย" ไม่มีแนวโน้มที่จะมีความสัมพันธ์หรือเกี่ยวข้องกับการเปิดรับสื่อมวลชน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแต่อย่างใด ทั้งที่โดยการศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าวในบทที่ 2 นั้น น่าจะมีความสัมพันธ์กันบ้าง ไม่โดยตรงก็โดยอ้อมนั้น อภิปรายได้ว่า

1. อาจจะเป็นเพราะเป็นลักษณะเฉพาะของประชากรกลุ่มนี้ เท่านั้น ซึ่งถ้าไปศึกษากับประชากรกลุ่มอื่น อาจได้ผลที่แตกต่างไปจากนี้
2. อาจจะเป็นเพราะความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อมวลชนกับ "ความทันสมัย" และ "ความทันสมัย" กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของประชากรกลุ่มนี้นั้นมีความสัมพันธ์กัน โดยส่งผลผ่านตัวแปรตัวอื่นที่ไม่ได้ทำการศึกษา
3. การประสบผลสำเร็จทางการเรียน หรือการที่นักศึกษาเรียนได้คะแนนดี อาจจะไม่เป็นเหตุเป็นผลกับการมีคุณลักษณะของ "ความทันสมัย" หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือการศึกษาเท่าที่ผ่านมาของประชากรกลุ่มนี้อาจมีผลพัฒนาได้แต่ความรู้เป็นประการสำคัญก็เป็นได้

ข้อเสนอแนะ

1. จากการสรุปและอภิปรายผลการวิจัยที่กล่าวมาแล้ว จะเห็นได้ว่าการพัฒนา "คน" โดยการพัฒนาการศึกษาเท่าที่ผ่านมา ยังไม่ประสบผลสำเร็จตามอุดมคติที่มุ่งหวัง คือต้องการคนที่มีลักษณะของ "ความทันสมัย" นอกจากนั้นปัจจัยหนึ่งที่น่าจะช่วยได้ในการเป็นเครื่องมือช่วยพัฒนา ได้แก่ สื่อมวลชน ก็ยังไม่มีแนวโน้มที่จะเอื้อให้คนมี "ความทันสมัย" ตามที่มุ่งหวังอีกเช่นเดียวกัน แม้ว่าจะช่วยได้จริงในเรื่องของการให้ความรู้ ดังนั้นถ้ายังมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การศึกษาช่วยพัฒนา "คน" ให้ได้คุณสมบัติที่ต้องการ

